

Workshops Veiligheid en Sociale Cohesie

Voorafgaand aan de lectorale rede van dr. Jaap Timmer op 17 oktober, tussen 14.00 en 15.00 uur, stellen wij u in de gelegenheid een workshop bij te wonen in het kader van het lectoraat Veiligheid en Sociale Cohesie. Hieronder volgt een overzicht van de workshops. Uw eerste en tweede voorkeur kunt u op bijgaande antwoordkaart aangeven.

1 Veiligheid in verbondenheid met school en buurt

Dr. Yvonne Leeman en dr. Wim Wardekker (Windesheim, Lectoraat Pedagogische Opdracht van het Onderwijs)

Tijdens deze workshop verkennen Yvonne Leeman en Wim Wardekker eenzijdige en integrale benaderingen van veiligheid. Zij bespreken praktijkvoorbeelden en maken tot besluit een onderzoeksprioriteitenlijst op het gebied van buurt en school voor lector Jaap Timmer.

2 Justitie in de veilige buurt

Windesheim, School of Management & Law

'Justitie in de buurt' is een programma van het Ministerie van Justitie om in de nabijheid van burgers zichtbaar een bijdrage te leveren aan het vergroten van de veiligheid. Afhankelijk van de lokale context kiest het Openbare Ministerie hierbij voor een wisselende aanpak. Soms verhuist de rechtbank voor zittingen naar de wijk. Dan weer gaat het om een regelmatiger overleg en intensievere samenwerking met andere 'veiligheidspartners', variërend van de Kinderbescherming en de politie tot het onderwijs en het opbouwwerk. In de aanpak komt 'justitie' naar burgers c.q. wijkbewoners toe, maar spreekt hen ook aan op hun eigen bijdrage aan het vergroten van de veiligheid. Is deze aanpak effectief?

3 De wijkagent: dompteur of regisseur

Bert Bakker (Politie IJsselland)

Mede onder invloed van het kabinetsbeleid en maatschappelijke veranderingen is de rol van de politie, en in het bijzonder die van de wijkagent, aan verandering onderhevig. De wijkagent dient zich meer en meer op de kerntaken van de politie te richten. Het gaat dan om veiligheid in de wijk. Taken die de wijkagent in het verleden uitvoerde, dienen door 'anderen' te worden overgenomen. De wijkagent kan taken pas daadwerkelijk overdragen als de betrokken partners er klaar voor zijn. Is de politie in dit veranderingsproces dompteur of regisseur?

4 Burgerschap en veiligheid

Prof. dr. Hans Boutellier (Vrije Universiteit Amsterdam)

Veiligheidsbeleid heeft drie relaties met burgerschap. Veiligheidsbeleid kan burgerschap ondersteunen, bijvoorbeeld door bescherming via de rechtsstaat. De rechtsstaat kan het burgerschap ook beperken, bijvoorbeeld door inbreuk te maken op burgerlijke vrijheidsrechten of door processen van uitsluiting. Ten slotte kan burgerschap ondersteunend zijn bij de vorming van nationale en persoonlijke identiteiten. Veiligheid kan, met andere woorden, burgerschap, bevorderen, vormgeven en ondermijnen. Deze aspecten komen in een concrete casus aan de orde.

5 Leefbaarheid en sociale samenhang als ambacht

Drs. Radboud Engbersen (NIZW)

Op het speelveld van 'leefbaarheid en sociale samenhang' is het dringen geblazen. De politie is er actief, maar ook woningcorporaties, zorginstellingen, scholen, welzijnsorganisaties en actieve bewoners. In zijn bijdrage gaat Radboud Engbersen in op de regimewisseling op dit speelveld (nieuwe spelers verdringen oude spelers), het omarmen van de indringende aanpak door nieuwe spelers en de hoge verwachtingen die gemeenten koesteren ten aanzien van burgerinzet op het speelveld van 'leefbaarheid en sociale samenhang'. Engbersen zal uiteindelijk uitkomen bij een pleidooi voor meer professionele ambachtelijkheid op dit terrein. Zijn centrale punt: de kunst en kunde van het verbeteren van de leefbaarheid en het versterken van de sociale samenhang wordt onvoldoende beheerst.

6 Private beveiliging en publieke veiligheid?

Drs. Ronald van Steden (Vrije Universiteit Amsterdam)

De commerciële beveiligingsbranche heeft een stormachtige groei doorgemaakt over de afgelopen 25 jaar. Met name het aantal beveiligers werkzaam in de sector 'man-bewaking' is sterk uitgebreid van circa 10.000 in 1980 tot ruim 30.000 vandaag de dag. We komen beveiligers tegen in winkelcentra en op vliegvelden, maar hun aanwezigheid neemt ook toe in het 'publieke domein' van wegen en straten. Dit roept vragen op over politiek gevoelige thema's, zoals het geweldsmonopolie, het exclusieve karakter van beveiligers (zij werken immers voor betalende opdrachtgevers) en veiligheid als het publieke goed(e) bij uitstek. Is *private* veiligheidshandhaving eigenlijk geen contradictio in terminis?

7 Multi-probleemgezinnen en buurtveiligheid

Drs. Bertil Uittenbogaard (Windesheim, School of Social Work)

Sommige gezinnen stapelen moeilijkheden als huur- en andere schulden, verslavingen, depressies en opvoedingsproblemen eindeloos op elkaar. Vaak vormen zij een flinke belasting voor hun buurt en verdere omgeving. Die belasting kan bestaan uit allerlei soorten overlast, waaronder ook criminaliteit en slachtofferschap van de kinderen. Wat kan de samenhang van de buurt (of het ontbreken daarvan) betekenen voor multi-probleemgezinnen? Welke rol kunnen ondersteunende instanties en hulpverleningsinstanties daarbij vervullen?

8 Allochtoon ondernemerschap en sociale cohesie

Prof. dr. Enno Masurel (Windesheim, Lectoraat Duurzaam Ondernemen)

In de afgelopen jaren zien we een sterk toenemend aantal bedrijven dat is opgericht door allochtonen. Hierbij is sprake van een grote diversiteit aan motieven. In deze workshop komt de vraag aan de orde welke rol allochtone ondernemers kunnen spelen bij het versterken van de samenhang tussen verschillende groepen in de maatschappij. Speciale aandacht wordt besteed aan de netwerken waarin allochtone ondernemers actief zijn: zijn dit aparte netwerken of gemengde netwerken? De deelnemers aan deze workshop wordt een aantal stellingen voorgelegd, die zijn gebaseerd op door VU-Windesheim verzamelde informatie.

9 Veilige gemeente, veilige buurt

Drs. Henk Jan Meijer, burgemeester Zwolle

De binnenstad van Zwolle: concentratie van veiligheidsproblematiek, economische belangen en regionale uitstraling. Hoe regel je als gemeente de veiligheid voor verschillende doelgroepen: winkeliers, buurtbewoners, horeca, bezoekers. Hoe houd je samenhang in de aanpak? De gemeente: regisseur en samenwerkingspartner in de binnenstad.

10 Veilig bouwen, veilig samenleven

Windesheim, School of Built Environment & Transport

De ruimtelijke inrichting van buurt en wijk heeft een sterke invloed op de veiligheid en de beleving daarvan door de bewoners. Welke ervaringen zijn daar bijvoorbeeld mee in renovatiegebieden? En op welke wijze worden de wensen van bewoners geïnventariseerd en vertaald in veilig bouwen?